

Sorszám: 07

ÁLLAMVÉDELMI HATÓSÁG VEZETŐJE
10-566/1953. ÁVH. T.

SZIGORUAN TITKOS!
CSAK VEZETŐK RÉSZÉRE!

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériumának
1-9-1844/91
1953.03.14- hatállyal
LH

ÁLLAMVÉDELMI HATÓSÁG VEZETŐJE

015. sz. P A R A N C S A .

Budapest, 1953. március 24-én.

Tárgy: A lefigyelés és környezettanulmány munkájának megjavítása.

Az Államvédelmi Hatóság operatív munkájában nagy jelentősége van a lefigyelés és a környezettanulmány helyes felhasználásának. Az operatív hálózati osztályoknak a lefigyelés és a környezettanulmány komoly segítséget nyújt az imperialista kémek, összeesküvők és más ellenséges személyek felderítésében és leleplezésében.

Megállapítottam, a III/1. Osztály munkája elmarad a mai követelményektől.

Lefigyelés: Több esetben felületesen, vagy egyáltalán nem szervezik meg, nem irányítják kellően az operatív beosztottakat a feladatok végrehajtásánál. A figyelt személy kapcsolatának azonosságát gyakran nem konspiratív módon állapítják meg. Egyes beosztottak szolgálati helyüket elhagyják, lefigyelés közben elalszanak, csoportosulnak, a figyelt személyt és kapcsolatát szemelől tévesztik, fegyelmezetlenségükkel károkat okoznak az államvédelmi munkában.

Környezettanulmány: Nagy része operatív szempontból nem kielégítő, nem fordítanak kellő gondot a minőségi munkára, az adatok hiányosak és nem ellenőrzöttek. Az adatokat nem ellenőrzött személyeken keresztül szerzik be. Előfordul, hogy a környezetelendő személy közvetlen rokonait, barátait, sőt magát a személyt keresik fel megfelelő ürügy nélkül.

Megállapítottam, hogy egyes központi és vidéki operatív osztályok helytelenül értelmezik a környezettanulmány feladatát és gyakran azzal helyettesítik az

ügynöki-hálózati munkát. Nem veszik figyelembe, hogy a környezettanulmány legtöbbször csak kiegészítő adatokat tartalmaz az Államvédelmi Hatóságot érdeklő személlyel kapcsolatban.

A lefigyelésre és a környezettanulmányra vonatkozó feladatok megoldásánál az operatív osztályok nem tájékoztatják a III. Főosztályt, hogy a személy milyen államellenes tevékenységgel van gyanúsítva, az ismert kapcsolatairól, címeiről. Egyes esetekben eltitkolják, hogy már maguk folytattak lefigyelést, vagy környezettanulmányt.

A lefigyelést és környezettanulmányt végző apparátus munkájának megjavítására

m e g p a r a n c s o l o m :

- 1./ A III/1. Osztály Vezetőjének, hogy a lefigyelések megkezdése előtt minden esetben tervet készítsenek, amely magába foglalja a lefigyelés teljes megszervezését, / a lefigyelés feladatát, a figyelők létszámát, figyelőhelyeket, technikai, leplezési eszközöket, fényképezést, stb. /. Figyelések csak a III/1. Osztály Vezetője által jóváhagyott terv alapján vezethetők be. Rendkívüli, sürgős esetekben a tervet a figyelés folyamata alatt készítsék el.

Az Osztályvezető ellenőrizze, hogy a lefigyelések megszervezésénél és a munka folyamán biztosítva legyen a legnagyobbfokú konspiráció. Tegyen intézkedéseket a leplezési eszközök helyes alkalmazására és gondoskodjon arról, hogy a lefigyelést végző beosztottak megfelelő módon legyenek tájékoztatva.

- 2./ Lefigyelést főosztályvezetők, főosztályvezető helyettesek, megyei osztályvezetők engedélye alapján lehet kérni. Az operatív osztályok a lefigyelést kérő szolgálati jegyen tájékoztassák a lefigyelést végző apparátust, hogy a személy milyen államellenes tevékenységgel van gyanúsítva, ismert kapcsolatairól, címeiről, volt-e már figyelve az operatív osztály által, milyen volt a figyelt személy magatartása, mozgása a lefigyelés alatt, történt-e dekonspiráció.

A lefigyelést kérő szolgálati jegyet az operatív osztályok vezetői, vagy helyettesei minden esetben a III. Főosztály Vezetőjének küldjék meg - sürgős, rendkívüli esetek kivételével - a munka megkezdése előtt legalább négy nappal.

- 3./ Környezettanulmány készítését főosztályvezetők, helyetteseik, operatív osztályvezetők, a Megyei Osztá-

lyok vezetői és helyetteseik kérhetik. A szolgálati jegyeket a III/1. Osztály, illetve a Megyei Osztályok vezetőinek kell megküldeni.

A III. Főosztály Vezetője havonta küldje meg a környezettanulmány elkészítésére rendszeresített szolgálati jegyeket a főosztályvezetők részére, akik azt operatív osztályok között osztják szét.

A környezettanulmányt kérő szolgálati jegyen fel kell tüntetni, hogy milyen adatok beszerzése szükséges, mire fordítsák a főfigyelmet és adatgyűjtés szempontjából kihez nem fordulhatnak.

- 4./ A III/1. Osztály Vezetője és a Megyei Osztályok Vezetői szüntessék meg, hogy a környezettanulmányok alkalmi, nem ellenőrzött személyeken keresztül készüljenek. Be kell vezetni, hogy a környezettanulmányt ügynöki-információs hálózaton és megbízható, be nem szervezett személyeken keresztül készítsék.

Kezdjék meg a környezettanulmányozó alosztályok az informátorok beszerzését, rezidenturák létrehozását, konspirált lakások megszervezését és megbízható, be nem szervezett személyek felderítését.

- 5./ Megtiltom, hogy a környezettanulmányozó apparátus környezettanulmányt készítsen olyan gyárakban, üzemekben, hivatalokban és mezőgazdasági területeken, amelyekkel az operatív osztályok, alosztályok foglalkoznak. Ilyen esetekben a jellemző adatok gyűjtését az adott területtel foglalkozó osztályok, alosztályok, vidéki területen pedig a járási kirendeltségek hajtják végre hálózatukon, vagy hivatalos kapcsolatukon keresztül. Objektumokban, vidéki területeken kivétel, fontos esetekben a környezettanulmányozó alosztályok és csoportok csak a III/1. Osztály Vezető és a Megyei Osztály Vezető engedélyével végezhetnek adatgyűjtést.

- 6./ A lefigyelés, vagy környezettanulmány folyamán előforduló dekonspirációkat a III. Főosztály Vezetője maradéktalanul vizsgálja ki. Amennyiben a dekonspirációk a beosztottak hibájából, fegyelmezetlenségéből történnek, azokat vonja felelősségre.

Fokozottan harcoljanak a lefigyelés és környezettanulmány végzésénél a dekonspiráció kiküszöböléséért.

- 7./ A III.-as és a Személyzeti Főosztály vezetői a Megyei Osztályok Vezetőinek bevonásával 1953. szeptember 30-ig a Megyei Osztályok környezetelendő alosztályainak beosztottait helyezték titkos állományba. A dekonspirálódott beosztottakat más alosztályokhoz helyezték át. Gondoskodjanak megfelelő konspiratív lakásról. Erre vonatkozólag 1953. május 1-ig tervet dolgozzanak ki.

A Megyei Osztályok környezetelendő alosztályainak beosztottait a III. Főosztály Vezetője jóváhagyása nélkül áthelyezni nem lehet.

- 8./ A Személyzeti Főosztály Vezetője gondoskodjon arról, hogy a titkos állományba való felvétel, áthelyezés, elbocsájtás a konspiráció szigorú betartásával történjen és azt csak az arra kijelölt személyek végezzék.
- 9./ Megtiltom, hogy a titkos állományban lévő operatív beosztottakat nyílt intézkedések végrehajtására igénybe vegyék.
- 10./ A III. Főosztály Vezetője, az V. Főosztály Vezetője, a III/1. Osztály Vezetője és a Megyei Osztályok vezetői szervezzék meg a titkos állomány rendszeres szakmai továbbképzését.

Növeljék a titkos állományban lévő beosztottak politikai, erkölcsi és szakmai színvonalát. Erősítsék meg a csekista fegyelmet, fokozzák az éberséget és a konspirációt a szolgálatban és magánéletben egyaránt.

A Megyei Osztályok IV-es Alosztálya a parancshoz mellékelte utasítás szerint szervezzék meg munkájukat.

Jelen parancsot ismertetni kell: a III/1. Osztály, a II/2. Osztály, a Megyei Osztályok IV-es Alosztálya titkos állománya előtt.

PIROS LÁSZLÓ sk.
áv. vezérőrnagy
az Államvédelmi Hatóság h. Vezetője.

Kapják: Főosztályvezetők, központi operatív osztályok és megyei osztályok vezetői.

V.S.-né/80 péld., 4 lap.

